

РЕШЕНИЕ

№ 4452

гр. София, 10.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 31.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

**ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова**

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разглежда дело номер **9503** по описа за **2024** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана от процесуалния си представител юрк. Г., срещу протоколно решение от 04.06.2024 г., постановено по НАХД № 2831 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 20 – ти състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от АПИ, с който на „Макс Транспорт и Спедиция“ ЕООД, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, вр. ал. 3 и вр. чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за допуснати съществени процесуални нарушения - касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 2 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК). Посочва се, че нарушението е надлежно установено, като е използван точно регламентираният в специалния закон доказателствен способ, а именно – съставяне на доклад от поддържаната в АПИ Електронна система за събиране на пътни такси (ЕССПТ). Допълва се, че не са

представени доказателства, които да оборят презумптивната доказателствена стойност на тези доклади. Установяването на нарушенията, свързани със заплащането на предвидените в чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) пътни такси, се извършва в отклонение от общия ред, по специално разписани в закона правила. Изяснява се, че сроковете, предвидени в чл. 34, ал. 1 ЗАНН са относими към актовете за установяване на административни нарушения (АУАН) и наказателните постановления (НП), но са неприложими по отношение на електронните фишове. ЕФ се приравнява едновременно към АУАН и НП, но само по отношение на правното му действие, но не е по форма, съдържание, реквизити и процедура по издаване – в този смисъл е и Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС. Посочва се още, че тъй като в ЗАНН не е предвиден срок, в който следва да бъде издаден и връчен ЕФ, следва да бъдат приложени правилата, уредени в чл. 80, ал. 1, т. 5 и чл. 81, ал. 3 НК. Пояснява, че в конкретния случай нарушението е извършено на 22.02.2021 г. и към момента на връчване на ЕФ, дори към настоящия момент, не е изтекла тригодишната давност за преследване по посочените по-горе разпоредби, т.е няма пречка да бъде извършено започналото административнонаказателно преследване с реализиране на отговорността за констатираното административно нарушение. Иска се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде потвърден ЕФ. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

С частна жалба АПИ, чрез юрк. Г., оспорва и определение от 18.07.2024 г. на Софийски Районен Съд, Наказателно отделение, 20-ти състав, по н.а.х. дело № 2831/2024 г., с което в производство по чл. 248 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), съдът е оставил без уважение искането за намаляване на присъдените по делото разноски за адвокатско възнаграждение и платена държавна такса. Посочва, че определеният размер от 1500 лева е прекомерен и същият следва да бъде намален до предвидения минимален размер за производството пред СРС. В процесния случай, не се дължат две отделни адвокатски възнаграждения, а следва да се присъди само едно такова, тъй като изначално жалбата е била подадена до некомпетентен съд, което не следва да води до ангажиране на отговорността за разноски за АНО.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се представлява.

Ответникът – „Макс Транспорт и Спедиция“ ЕООД, чрез адв. Л., оспорва касационната и частната жалба и моли за тяхното отхвърляне. Представя подробни писмени бележки в подкрепа на защитната си теза. Претендира присъждане на разноски.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, двадесет и седми касационен състав, намира, че касационната жалба е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява допустима. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 22.02.2021 г., в 21:27 часа, е установено нарушение № BC5F6AF0CD5530DBE053031F160A50A5 с ППС – влекач М. ТГХ, с рег. [рег.номер на МПС] , с техническа допустима максимална маса 18000, брой оси 2, екологична категория Евро 6А, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща техническа допустима максимална маса на състава 40000, в [община], за движение по път А-6 км 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за

посоченото ППС изцяло не е заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП), тъй като няма валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването.

Нарушението било установено с устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП, намиращо се на път А-6 км 50+427.

За нарушението е направен снимков материал, въз основа на който на дружеството „Макс Транспорт и Спедиция“ ЕООД бил издаден от АПИ, ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено чрез електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП № [ЕГН]. С ЕФ, на основание чл. 10б, ал. 5 ЗП, на дружеството е определено да заплати такса в размер на 119 лева.

В ЕФ е посочено, че дружеството може да се освободи от административнонаказателна отговорност, ако в 14-дневен срок от получаване на ЕФ, заплати компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 ЗП, в размер на 750 лева. При плащане на компенсаторната такса в срок, ЕФ ще бъде анулиран.

Направена е проверка относно собствеността на ППС, от която е установено, че същото е собственост на „Макс Транспорт и Спедиция“ ЕООД.

Издаден е ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено чрез електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № [ЕГН], от АПИ, с който на „Макс Транспорт и Спедиция“ ЕООД, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за движението по пътищата е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП.

Съдът е изложил и правните си изводи, за да отмени ЕФ. Приел, е че обжалваният фиш е за нарушение, извършено на 22.02.2021 г., установено на същата дата, за което е издаден процесния ЕФ на 03.02.2023 г., който е връчен на нарушителя по пощата, получен от него на 04.04.2023 г. На 11.04.2023 г. административнонаказаното лице, с подадена декларация, е направило искане за анулирането му. АНО е постановил отказ за анулиране на фиша, който съгласно постановената съдебна практика на ВАС и ВКС, представлява потвърждаване на установеното с фиша нарушение, поради което и декларацията, с която се иска неговото анулиране следва да се приеме като жалба срещу ЕФ. Предвид посоченото, СРС е приел, че ЕФ е издаден в нарушение на разпоредбата на чл. 34, ал. 1, пред. 1, алтернатива 1 ЗАНН – почти две години след установяване и извършване на твърдяното нарушение. Съставът на районния съд е счел, че от 28.02.2021 г. в рамките на 3 месеца – т.е. до 28.05.2021 г., за АНО е било възможно при преценка за извършване на нарушение да издаде фиша, като липсват данни за наличие на каквито и да е било обективни пречки за спазване от АНО на преклузивния срок по ЗАНН за съставяне на ЕФ.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно като краен резултат.

Отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, който предвижда наказание за собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата. Според чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в

обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 ЗП, според категорията на ППС.

В чл. 179, ал. 3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал.1, т. 2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл. 187а, според който при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя - каквото е процесното, се счита, че ППС е управлявано от собственика му. В ал. 2 е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена санкция по т. 3 от същата алинея в размер на 2 500 лв., каквато санкция е наложена и в случая.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя разбирането, че законодателят е предвидил в разпоредбата на чл. 189ж, ал.1 ЗДвП възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, поради което издаденият електронен фиш за ангажиране отговорността на нарушителя за извършеното от него административно нарушение следва да бъде отменен само на това основание. Безспорно е, че новата редакция на разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, с която е допълнено, че „При нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“ е влязла в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че не съществува възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение при липса на изрична норма за това към момента на съставянето му.

Така, съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Посочената разпоредба постановява, че за административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят актове за административни нарушения, както и компетентността на органите, които ги съставят.

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлече и от разпоредбата

на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, а тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ, към датата на извършване на нарушението, за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, затова отменящото го решение на районния съд е правилно като краен резултат и следва да бъде оставено в сила.

Законодателят ясно и категорично е предвидил с един и същи закон, че установяването на конкретно нарушение става чрез съставяне на АУАН, а за друго, също така конкретно посочено нарушение може да се състави ЕФ. При това положение е недопустимо да се допълва съдържанието на законова разпоредба, предвиждаща административнонаказателна отговорност с аргументи от съдържанието на норми, уреждащи правомощията на държавни органи. Не може да обоснове съставянето на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б и препратката за влизане в сила на електронните фишове, съдържаща се в чл. 189ж, ал. 7 ЗДвП, след като в ал. 1 на нормата не е предвидена възможност за съставяне на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП (в сила към датата на издаване на процесния ЕФ). След като цели административнонаказателна репресия, законодателят следва да бъде ясен, конкретен и точен при създаването на правните норми.

Преценката на СРС, че при издаването на електронен фиш намира приложение срокът по чл. 34 ЗАНН, е неправилна. Според Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. на ВАС, постановено по т.д. № 1/2013 г. - съкратеното производство за административнонаказателната отговорност чрез издаване на електронен фиш, въведено в ЗДвП, е изключение от общите правила на ЗАНН, поставящи началото на производството с АУАН и завършването му с НП. Електронният фиш е приравнен на НП само по отношение на правното му действие, но не и по форма, съдържание, реквизити и процедура по издаване, като от това следва, че изискванията за форма, съдържание, реквизити и ред за издаване на АУАН и НП, сравнително подробно регламентирани в ЗАНН, са неприложими по отношение на електронния фиш. С оглед систематичното й място, разпоредбата на чл. 34 ЗАНН установява срокове за съставяне на актове за установяване на административни нарушения и издаване на наказателни постановления, които не са част от специалното производство по санкциониране на нарушение посредством издаването на електронните фишове.

Относно формата, съдържанието, реквизитите и процедурата по издаване на електронни фишове, нормите на ЗАНН са неприложими, включително и спазването на давностните срокове по чл. 34 ЗАНН. След установяване и заснемане на нарушението следва да бъде съобразен единствено общият срок за административнонаказателно преследване от 4 години и 6 месеца, предвиден в чл. 81, ал. 3, във връзка с чл. 80, ал. 1, т. 5 от Наказателния кодекс, който в случая не е изтекъл.

За пълнота на изложението, следва да бъде посочено, като самостоятелно основание за отмяна на обжалвания ЕФ, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Настоящата касационната инстанция намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на извършеното нарушение като съобразява в тази връзка Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

Поради горепосоченото, правилни са изводите на СРС, че е налице нарушение на процесуалните правила при издаването на процесния ЕФ, макар и различно от посоченото в обжалваното решение.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на адвокатско възнаграждение е основателна, като съобразно представените по делото доказателства разноските са в размер на 650 (шестстотин и петдесет) лева - договорено и заплатено в брой адвокатско възнаграждение.

Частната жалба също се явява неоснователна. Според регламента на чл. 63д, ал. 1 ЗАНН в производствата пред районния и административния съд, както и в касационното производство страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК. При изпращане на делото по подсъдност или подведомственост на надлежен съд, произнасяне по разноските дължи компетентния съд както за разноските направени пред надлежния съд, така и разноските направени пред компетентния съдебен състав. Произнасянето относно разноските, направени пред АССГ обективно правилно е било сторено от СРС, който е разгледал делото и в частта относно законосъобразността на отказ за анулиране на ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП. Затова при изпращане на делото по подсъдност разноските направени пред ненадлежния съд не се присъждат отделно, а следва да бъдат присъдени заедно с разноските пред надлежния съд, защото това са разноски по единно съдено производство. Определянето размера на възнаграждението, с оглед обема и качеството на реално и действително оказаната правна помощ и във връзка със спецификите, сложността, продължителността и предмета на конкретното производство,

изцяло съответства на посоченото от съда адвокатско възнаграждение.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XXVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА протоколно решение от 04.06.2024 г., постановено по НАХД № 2831 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 20 – ти състав.

ОСТАВЯ В СИЛА определение от 18.07.2024 г. на Софийски Районен Съд, Наказателно отделение, 20-ти състав, по н.а.х. дело № 2831/2024 г.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на „Макс Транспорт и Спедиция“ ЕООД разноси в размер на 650 (шестстотин и петдесет) лева адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: